

Kresba lidské postavy

25.9.2015

Použití

- U dětí:
 - Zralost dílčích mentálních a psychomotorických schopností
 - Celková zralost
 - Zralost kognitivního vývoje
 - Zralost osobnostního vývoje
- U dospělých:
 - Aktuální psychický stav
 - Stabilní projevy osobnosti

Vývoj a modifikace testu

- Florence Goodenoughová: **Draw-A-Man** (1926)
- Vědecký přístup až zač. 20. stol., zájem o kresbu již na konci 19. stol.
- Goodenoughová: metoda pro zjišťování rozumového vývoje dětí.
- Vzorek 2300 dětí, 4-10 let.
- Kritika – kresba postavy se mění a obohacuje během vývoje a toto obohacení neprobíhá u všech dětí stejně rychle a je ovlivněno mnoha faktory – rodina, vzdělání, grafická zručnost.

Goodenough-Harris Drawing Test

- Revize testu Goodenoughové, 1963 D. B. Harrisem – kresba jako prostředek hodnocení kognitivního vývoje
- 2 části: mužská postava, ženská postava
- 73 položek – zachycení jednotlivých částí těla, oblečení, proporcí apod.
- Autoportrét – doplňující kresba ⇒ projektivní test dětské osobnosti
- Česká verze: Šturma a Vágnerová, 1982

Draw-A-Person, DAP

- Karen Machoverová:
 - Test jako ukazatel celkového psychického vývoje i k odvozování charakteristik osobnostního vývoje.
 - Věk použití: od 4-5 do 10-12 let
 - „Nakresli člověka.“
 - Na otázky dítěte odpovídáme:
„Udělej to, jak chceš.“
- Všimáme si spontánních komentářů, pořadí kreslení různých částí těla a čas provedení.

DAP - pokračování

- Po dokončení obrázku požádáme subjekt o nakreslení postavy opačného pohlaví na další papír.
- Porovnání obou kreseb na základě dvojí metodologie:
 - Analýza obsahu kresby – částí těla, hlavy, úst, nohou, oblečení a detailů.
 - Formální a strukturální aspekty kresby (pohyb, asymetrie, velikost, umístění, perspektiva, kvalita tahu).

- Machoverová – hypotéza \Rightarrow je normální nakreslit nejdříve postavu svého pohlaví.
 - Výzkumy: první postava je nejčastěji stejného pohlaví, ale 1/3 až 1/5 subjektů kreslí jako první postavu opačného pohlaví.
 - Je užitečné probrat známky rozdílnosti pohlaví, jichž jsme si všimli – nechat dítě se k tomu vyjádřit.

Draw-A-Person: A quantitative Scoring System

- J. A. Naglieri, 1988
- Orientační hodnocení komplexní vývojové úrovně kognitivních schopností.
- 5-17 let
- 14 kritérií (oči, paže, oblečení atd.), celkem 64 položek
- Hodnotí se přítomnost části těla i proporce

Kresba postavy v ČR

- **Psychodiagnostika, s.r.o.**
 - **M. Vágnerová**
 - Metoda umožňuje diagnostiku mentálních a osobnostních charakteristik dítěte. Kresba je cennou výpovědí o duševním stavu dítěte ve třech rovinách různého stupně komplexnosti:
 1. Odráží úroveň dílčích schopností zrakového vnímání, představivosti, paměti, jemné motoriky a senzomotoriky a integrace těchto funkcí.
 2. Kresba odráží dosaženou úroveň rozumových schopností dítěte.
 3. Do kresby se promítají některé osobnostní charakteristiky jedince.
 - **Použití:** individuální, od 3,5 do 11 let

Kresba postavy v ČR

- Hogrefe - Testcentrum
- Zdeněk Altman, 2011
- Základy práce s kresebnými projektivními metodami, Administrace a způsoby interpretování kresby postavy, Práce s kresbou z výkonostního hlediska, Formální a obsahová analýza nejdůležitějších znaků na kresbě postavy, Četnost výskytu nejvýznamnějších znaků – orientační normy, Symbolická interpretace a Kresba postavy u dětí.

Projektivní hodnocení kresby lidské postavy

- Hodnocení je zaměřené na hledání různých symbolů – ty jsou chápány z psychoanalytického hlediska jako signály nevědomí.
- Metoda je používána spíše v diagnostice dospělých, nutná opatrnost při interpretaci dětských kreseb.

Administrace

- Tužka, papír A4
- „Nakresli lidskou postavu.“ Po dokončení na druhý papír „Nakresli postavu opačného pohlaví.“
- Bez časového limitu.
- Pouze individuální použití (nutné získat informace o postupu kresby).
- Po dokončení se ptáme: Kolik je postavě let, co dělá, jaká je, co má ráda, jakou má náladu, jak se cítí apod.